

Волгоградчыладан - жетмиш кыйын терек

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

Сергей Чернов Константин Константинович Храмов алада ишлеп кеткенин иосондан да айтамыз. «Аны эмда кеп башта таныш адамлармы кегенеме бек кыуанганма», - деп ол Волгоград областыны губернатору Сергей Анатольевич Баженовну КъМР-ни башчысы Арсен Каноковка эм республиканы халкына жиберген алгышыла письмосун окугунданды. Анда ол Волгоград кыруулай жан берген кеп миллетлени келечилерини араларында бизни жерлерибиз да болгунларын, ала жигитче сормештерини белгилегенди, волгоградчыла алавы кыйынларын бир заманда да унутмазлыкларын черттенди. «Богоннио иш да ма мурат бла бардыралыды», - деп жазганды.

Сергей Чернов Константин Константинович Храмов алада ишлеп кеткенин иосондан да айтамыз. «Аны эмда кеп башта таныш адамлармы кегенеме бек кыуанганма», - деп ол Волгоград областыны губернатору Сергей Анатольевич Баженовну КъМР-ни башчысы Арсен Каноковка эм республиканы халкына жиберген алгышыла письмосун окугунданды. Анда ол Волгоград кыруулай жан берген кеп миллетлени келечилерини араларында бизни жерлерибиз да болгунларын, ала жигитче сормештерини белгилегенди, волгоградчыла алавы кыйынларын бир заманда да унутмазлыкларын черттенди. «Богоннио иш да ма мурат бла бардыралыды», - деп жазганды.

Кыска заманны ичинде 70 терекчи жерге орнатылганды. Бу ишлерин тамамлагандан сора, къонакыкъ, къонакыкъ-байрамда да паркы ара алысыла бла Емюрлок оюк дери жану барганды. Аны къытайнда бир минутну шоу сюелип, голле салганды.

Эге салыкъ: бойлын март айында КъМР-ни Асламы ин-формация органла, жамуат эм да дини организацияла жану бла министерство кырап, Нальчик-ни бла Волгоградны араларында видеоконференция болгун эди. Ол Сталинград сормешни 70-жылгыгана аталганын себеп-

ли, анга КъМР-де эмда Жигит шахар Волгограддан урушун ветеранлары кытышан эдиле. Ол заманда Мухадим Плушоев Нальчикден элтип, Волгоградда 300 гун салгырга сюйгенерин айткан эди. Министри ол баш-

ХОПАЛАНЫ Марият.

Коррупциягга къызгач закон тюрлендирилликди

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

Билим беруу эм илму комитет «РФ-де билим берууну иосонден» федеральный законга кирирге белгилеген тюзетиуге да этуилени терге санаганды. Законда битеуор эрта билим берген программага къере кырал аттестациялау бир кырал экзамен халда окуучу ирму арзылыкчыла кере бардырууну иосондан айтылды. Окуучу бир кырал экзамен беруге ыразы туюл эсе, аттестациялау выпускной экзамен халда бардыралыды. Аны бла бирге орус тилден, математикадан, литературадан борчул халда экзаменде берилген дагыда федеральный толтуруу власть орган тохтадырыш башха предмете да къызгач болуукду.

«РФ-ни Правительствосу 2014-2015 окуу жылпыда бир кырал экзаменни бардырууну жорукчыла тюзетиуле кирирге хазырланганын эге алсак, ол санда законда айтылган жорукчыла да, бу законпроекти къыбыл кюрге кереклик жоксуд, - дегенди комитени башчысы Мурад Дадов. «РФ-де билим берууну иосонден» Федеральный законну 63-чю статьясына кирирге белгилеген тюзетиуге да этуилени тюзетиуле парламентини. Анда билим берген учурданилада окуучулаулау бир школ форма кирирууну иосондан береди сев. Мурад Дадов айтканын, законда, Россияни регионларда хауаны болуу эмда миллет республикада ачылган халкылауны культура энчиликтери эге алынып къыладыла.

«РФ-де билим берууну иосонден» законда окуучулары кийимлерин тохта-

дыруу жану бла полномочияла учурденинаны кесине берилгенди, РФ-ни субъектенин закону бла башха жорукчыла киририлмеген эселе, - деп аны-летканды ол.

Парламенти спикери Чеченлы Ануар КъМР-ни Билим беруу министрствосуну бу вопрос бла байламлы оюмун билирге сюйгенди. «Ол министрствону келечилери бла бирге озюлгенди. Жуюук заманда школада энчи форманы борчул халда кийриу «КъМР-де билим берууну иосонден» законда жазыллыкды, - дегенди Дадов.

Федеральный законга этилен эсертитуле РФ-ни Кырал Дума-ни Депутатла Парламенти ишин кырау, регламент эм депутат айка-ка жану бла комитетни коллегаларын Парламенти Сыйы грамотасы бла саугылау иосонден

КъМР-ни Парламенти пресс-службасы.

ПРОФЕССИОНАЛ БАЙРАМ

Жумушланы тынгылы тамамлаугга энчи магъана бериледи

Бу конюде «Сбербанк» 172-жылганын белгиледи. Финанс учурденинаны ишени иосонден тамата Кыбарты-Малкъар Республикада белимюно таматасы Хамиди Урусбиев айтады. Бизин республикада финанс учурденинаны араларында «Сбербанк» эм уллуладан бирди дегге болуукду. Ол бизонюконюде кеп торлоу хайрылануучулары финансла бла байламлы жумушларын жалчыла. Ырыскыларын банклада тутхан юридикчилик лимодан 40 процентини сечтилары эмда энчи иели вкладдалы 65 проценттен асырмында да мындады. Бу кыромюдени ачыгала кенюроп айтканды, бизонюконюде республикада жашаганы эмда предриятияла бла организация «Сбербанк» 172 миллион ардан аслам сом тутканын белгилеге болуукду.

Банкны профессионал байрамына да белим ичи кыромюдени бла тубегенди; бизнеси битеу сфераларында беким баймады. Ол кеп магъаны федеральный эм регион социалью-экономика программалагга эмда аграрны, жарашдыруучу, кырууш сфералада инвестиция проектеле кытышанды. Республиканы предриятиялары белим кредитлени елемеи 17,3 миллиард сомгга жеткенди. Бийик фидайлы проекте бла чекенип къыямлы, банк, регионун ичине сурамны кенюроп, экономиканы тер айткытуу бла баяны проектеле да этеуи белгиледи.

«Сбербанк» келир жылда да КъМР-ни Правительствосу къыбыл этуу илму инвестиция проектеле кытышыр умулду.

Финанс учурденинда гичче бизнес бла бирге ишлеуге энчи магъана бериледи. Бу айтырынуучулаулау берилген кредитлени елемеи тер есгенди барды. Залогусу финанс себеплик этиу проектни чекленинде бардырылган «Ышануу» деген программала да къыбылтайтыла кырау. Республиканы билим бергенди бла билимггы жылы алпындан башлап 730 кредит берилгенди, ол а 575 миллион сом болады. Адамлаулау кредитле беруу жану бла да «Сбербанк» региле ратуунда белим 33 процентини алады. Алай, аны бла чекенип къыямлылау кошенингин былай кредитлени елемеи кеп къыямлы 11 миллиард сом болады. Республиканы ронизда кредит ратуунда белим 33 процентини алады. Алай, аны бла чекенип къыямлы, банк кредитлени берууде андан да бийик жетишилмеге жетере туюкди. Анга деп жуук кезиме жану осыле ачылыкълыдыла, презентацияла бардыралыкъдыла. Заякылаулау къараганы заманы къыскартырчу да мадар этилгенди. Рынокда болум торлене барганына кере, банк да кредитлени процент

сомгга поручительствосу бла банк, гичче бизнесге кеп къыямлы миллиард сом кредит бергенди. Дагыда аны капиталгга сертификатлары болгунлагга берилген имплекта кредитлени процент ставкалары бир кесини республиканы бюджетинден жабаргга деп, алай келишим да этилгенди. Компенсацияны елемеи РФ-ни ара банкны кредит келишим этилген конюге рефинансирование ставкалары 50 процентини туттады. Аны сабыге кош жыл толгунуу алыргга ок барды. Аны дагыда бир игилиги - кредитни ол кесини сагынылган сертификатла ачканы берирге болуукду. «Сбербанк» келир жылда да КъМР-ни Правительствосу къыбыл этуу илму инвестиция проектеле кытышыр умулду.

«Сбербанк» келир жылда да КъМР-ни Правительствосу къыбыл этуу илму инвестиция проектеле кытышыр умулду. «Сбербанк» келир жылда да КъМР-ни Правительствосу къыбыл этуу илму инвестиция проектеле кытышыр умулду. «Сбербанк» келир жылда да КъМР-ни Правительствосу къыбыл этуу илму инвестиция проектеле кытышыр умулду.

Магъа ОМАРЛАНЫ Бурат хазыраганды.

Документле

«Къабарты-Малкъар Республиканы 2013 жылгга эмда 2014 эм 2015 жылланы план кезуине республикалы бюджетни иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну тюзетиуле кирирууну иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну иосонден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини

БЕГИМИ

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бегим этеди: 1.«Къабарты-Малкъар Республиканы 2013 жылгга эмда 2014 эм 2015 жылланы план кезуине республикалы бюджетни иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну тюзетиуле кирирууну иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы За-

конун къыбыл кюргеор. 2.Бу Законуну Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысына къыл салдырм эм халкыгга тура этер иочун жиберире. 3.Бу Бегим къыбыл этилген конюден башлап иочуне киреди.

ЧЕЧЕНЛАНЫ А. Нальчик шахар, 2013 жылда 17-чи октябрде, №1664-П-П

«Юйорню, аналыкны, аталыкны эм сабийликни саклаууну иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну тюзетиуле кирирууну иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини

БЕГИМИ

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бегим этеди: 1.«Юйорню, аналыкны, аталыкны эм сабийликни саклаууну иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну тюзетиуле кирирууну иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы За-

конун къыбыл кюргеор. 2.Бу Законуну Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысына къыл салдырм эм халкыгга тура этер иочун жиберире. 3.Бу Бегим къыбыл этилген конюден башлап иочуне киреди.

ЧЕЧЕНЛАНЫ А. Нальчик шахар, 2013 жылда 17-чи октябрде, №1667-П-П

«Юйорню, аналыкны, аталыкны эм сабийликни саклаууну иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну тюзетиуле кирирууну иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини

ЗАКОНУ

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти 2013 жылда 17-чи октябрде къыбыл кюргенди

1-чи статья. «Юйорню, аналыкны, аталыкны эм сабийликни саклаууну иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы 1996 жылда 17-чи августа чыгарылган 21-Р3 номерли Законуну (Право информацийны официалны Интернет порталы (www.pra.gov.ru) билгиле тюзетиуле кирирге:

1.«1-чи статьягга былай эсе» пункту къошаргга: «1-3-чю эм андан да кеп эгиз сабий тапкан анагга бир кере посиме тейлеу»; 2.21-5-эм статья. Юч эм андан да кеп эгиз сабий тапкан анагга бир кере тейликер посиманы елемеи хар сабийгга 50 минт сомду»; 2-чи статья. Бу Законуну официалны халда басма-ланганды конюден башлап иочуне киреди эмда аны 2013 жылда 11-и январьден бери бардыралыган право ишледе хайырланлыгырга болуукду.

кере тейлиуну посиме хар сабий конюден бериледи. 3.Юч эм андан да кеп эгиз сабий тапкан анагга бир кере тейлиуну посиме елген сабийге берилмеди. 4.Юч эм андан да кеп эгиз сабий тапкан анагга бир кере тейлиуну посиманы тохтадырыш эм аны тейлиуну жорукчылау Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуна кытышанды. 5.Юч эм андан да кеп эгиз сабий тапкан анагга бир кере тейликер посиманы елемеи хар сабийгга 50 минт сомду». 2-чи статья. Бу Законуну официалны халда басма-ланганды конюден башлап иочуне киреди эмда аны 2013 жылда 11-и январьден бери бардыралыган право ишледе хайырланлыгырга болуукду.

А.КАНОВОВ,

Туризм

Республиканы арчу жерлери бла шагъырейленгенди

Бу конюде КъМР-ни Спорт эм туризм министрствосу кырап, туроператорла бла тургентлеуле улу бардырыр рекоманда улу бардырырланды.

Анга Россияны туризм сферасында ишлене токсандан аслам адам жылгын эдиле. Ала бек алгга «Нальчик курорт», «Манк», «Чайка», санаторийле, бирси солуу-сауукчу кочулу учурденинаны ашары бла шагъырейленгенди. Министрствону башчысы Аслан Афанов, а республикабыны иосонден къыска билдируу этип, Къабарты-Малкъарн кюрторларын айтканды. Алай аруу жерлерини бла шагъырейлендируу эмда башлап берги аслам келирча амалла этилгенин ашанганын айтканды. Аны зындан къонакыла «Чайка» санаторияны багууу эм сауукчу кочулу предриятияны да башлауулау онларгана къараганды. Ала мында жалчылынган жумушларына кечестоларын, алавы багъаларын да жараткандыла.

дуняда да жокду. Мындагы койле энчи стилде ишленгенди, ала ала бир кереге 8 адам туралыкъды. Тубюнде Азату талада у Эбрусун администрациясыны башчысы Курдланлы Уевир эм Аслан Афанову кытышырларды бла жыйылыу болгунды. Анда Курдланлы Уевир Приэльбрусьини солуу комплексини, туристле бла ишлеуно эм курортада къоркыусулукчуу жалчылууну иосондан айтканды. Конакыла уе, кесерини рекомандишларла этип, бирге ишлеге хазырлыклары билдиргенди. Бу мероприятиладан сора талай туроператор Къабарты-Малкъаргга бир немча турист автобусун ирге ому этгенди. Жуюук жылда уа къышда тау-лыкъа кезиуде туристле мында солура келишимле тауусулукдула. Спорт эм туризм министри орунбасары Улакялыны Юсюн белгилегенди. Бу турну мурасты республиканы онларганы иосонден информацияны жыйау эм солуу комплексини даражасын кетюруу этип, деп билдиргенди КъМР-ни Спорт эм туризм министрствосуну пресс-службасында.

ХАБИЛЛАПАЛЛАНЫ Зульфийа.

БРИФИНГ

Полициячыла тизгинлерин тазалайдыла

Быйлыны тогузу айында республикада коррупция халда 242 амаллык этилгенди. Аладан 177-си уллу эмда бек уллу бузукулукдыла. Аны иосонден Ичи ишле министрствода бардырылган брифингде КъМР-де МВД-да Экономика къоркыусулукчу эмда коррупциягга къажак жореш жаны бла управленческы къырал власть эм жер-жерли самоуправление органлада коррупциягга къажак эм бюджетни сактауу жану бла белимюно таматасына орус республикалы полициячыла полиция Боржонду. Ол а коррупция бла байламлы бузукулуклары ачыккаларга, алавы азайтырга ок бергенди.

Къулукчуну улловыны ичи соуде берилгенди. Кыралгга салынган зараны 55-миллион къытайрланды. - дегенди Боржон. КъМР-де МВД-ны энчи состав жылы бла белимюно таматасы полицияны подполковниги Валентин Ульясов а ведомствону кесине коррупциягга къажак къылай жуушла тамаланганын аны иосонден билдиргенди. Ол айтканын, федералны илземлеге тиийишликде, энди полициячыла фидайларыны эмда къоранчылары иосонден декларацияла толтурууга боржонду. Ол а коррупция бла байламлы бузукулуклары ачыккаларга, алавы азайтырга ок бергенди. Жылыны алпындан бери уа докуниткы тиийишличине толтуруу магъалары неда этюрок шартла къоргозтенири ичуну право нызамы саклауучу органла 70-келесини фидайлары тинтиу багланганды. «Алай бизге граждандар ишлене иосонден да 49-62 телефон номере селешти, бир дигире болуукду. Ол саукюно ишлеиди.

Жылыны алпындан бери уа докуниткы тиийишличине толтуруу магъалары неда этюрок шартла къоргозтенири ичуну право нызамы саклауучу органла 70-келесини фидайлары тинтиу багланганды. «Алай бизге граждандар ишлене иосонден да 49-62 телефон номере селешти, бир дигире болуукду. Ол саукюно ишлеиди. ТИКАЛАНЫ Фатима.

Юбилей

Уста төпсөүчүлөнү гүрбөжүсү

1933жылы 1-чи октябрда Ленинчи окумуштуу шаарчыкда художество студия ачылган. Анда хороеграфия эмда миллет музыка институтунде согъарга чыккентен бөлүмө бар эдиле.

Андан чыккыгандыла республикада биринчи профессионал төпсөүчү да. Бир арукстан ол кыуумга Къабарты - Малксарчы төпсөү эм музыка ансамбли деп атагандыла. Аны балетмейстери Рахалыяны Окупун болгъанды. Ол жылда иштин алай таукул башлаган хазна коллектив жокъ болгъанды. Кен къалмай, хар элде да болуп, малксарыяны, къабартыны ала халк төпсөүлери къргозгөтти. Анда ишлерин 14 адам, машиналыны бирине мине, биринден тоше айлануу эдиле. 3 Балкарова А. Фироз, 3. Дувоз эм башхала тамата кыууму кыурап, Улбашаны Мутай бла Муамеддан Аталык сабилей келген эдиле бер. Эп клубдаа электеринде болмагъаны себепи, патени чыгарып жарытканды.

Бир жылдан, октябры 18 - ден башлап 23-сине дери Пилгорскда Шимал Кавказыны биринчи колхоз - совхоз спартакиадасы болады. Анда артисте кесирини фахмулары 18 номинацияда къргозсокъ эдиле да, бизникле 15-сине хорлайдыла. Аны ючюн ача сауатла, роля да алгъандыла. Нарком Серго Орджоникидзе анда болуп, жаш төпсөүчюлени Улбаш улуу бла М. Аталыкуну чакырып, ала бла өвлөшгөндү. Мутай ардак былай эсгеричи эди: «Концерттен сора мине бла Муамедданы да Орджоникидзе логасына чакырып берди. Барабыз да, кесире жуукъ чакырылды да, куракълайды. Сора сорорди: «Къалай окуйсуз? Төпсөүгична аламат окуй сузгъ, аперим! Аны ючюн экиизге да чакырып велосипедле береме. Ала биргеме тойойдоло, алап Нальчицке алырсуз».

Бир айдан жаш төпсөүчюле, велосипед къылуу болуп, битеу шахары жашары да аламы сукланган къарамлары бла ашыргъандыла. Ол жылда экиксинен сора аллай улуу болган сабий жокъ эди. Заман да оза, 1935 жылда коллективни Москвага чакырыдыла. Анда концерт бергенинен сора М. А. Горский, бизни төпсөүчени жаратканын айтып, алада болган ариулукуну, артистени усталыкларында да белгилегенди, къонакъбайлык да этгенди. Ахырында, чыгъармачылыкларында жетишилме төмөк, сайганын ызырандан таймазырын тилегенди.

Ансамбль Москвага Советтени VIII съездлерине чакырылганынан сора, аны эслегенери, ол тоз жол бла барганы ачыкъланды. Анда башха коллективле да кесирини фахмулары къргозгөттерини себепи, бизни артисте аладан артка къаламзга короргошенди. Ала бек ахырында чыгъа эдиле сахнага. Улуу театрга правительствону члендеринен сора, Сталин да келген эди. Аны себепи усталыкларыны биеден да къргозторго ойогенди. Ансамбль залдагы сыяны, сайлы къонакълыны да сейрек къалдырган эди.

Аны санында 1938 жылда къабарты, бир жылдан а малкзарыяны артка ачылдыла. Бир арукстан, ала биригип, А. М. Авраамовну, Т.К. Шейберни, С.Н. Рязонову да чакырып, ишин андан ары бардырганды. Башчылыкны уа А. М. Покровский этгенди. Аны концерт программасы төпсөүлөрдн бла хорга деп жазылган чыгъармалардан кыурап анды. Аланы жаздырырга деп алтмыш солист Москвага барып да келген эди.

Улуу Ата журт уруш башлангандан, коллективни артистери бир кыууму фронта кетип,

ол ишин тохтатады. Немисилде республикадан къысталгандан сора, жангдан госпитальда, аскерликни алларында концертте бере башлады. Малксарыяны сорлонгонге ашыргъанларында, ансамбльде таулула къалмайдыла. Ол 40-чы жылны ахырында кеп жерде гастролда болганды, таулула жашаган Къыргызды да. Къабарты кесини ырызатылгъны бла Россиеге къошулганы 400 - жыллыкны республикада, Москвада да улуу байрамлагандыла. Анга аталган кыуумчада коллектив кесин жаланды иле жындандан къргозгөтти. Кыска заманни ичинде концерт программа жазырылганды эди. Бигы къыралыбызны ара шахары ансамбльге жарыкъ тобогенди. Инонда ол тогуз коню ичинде улуу предпритиялде, областны колхозларында, илму кулукларында, културганы келечеринде къонакъда болуп, концертте бергенди.

1-чи июльда ансамбль байрам программасын къргозгөтти. «Известия» газетде «В расцвете творческих сил» деген ат бла статья чыгады. Анда композитор Т. Шейберни «Нартап» деген музыкалы - хороеграфия композициясын кыуурачу бек жаратканы, коллектив аллай улуу чыгарманы биринчи керек салганы да белгиленгенди. Каражан Урусовну, Белпайланы Шапурну, Улбашланы Мутайны, Соня Шериеваны, башхаланы да алары эчи айтылганды. Аланы санында Билал Каширов (бу статьяны автору) да болганды. Ол баш жигитни - Сосрукуну - сыйфатын кыураганды. Аны төпсөүчю, жырчы, актер хуери анда толу ачыкълангандыла.

Экинчи къонакълыны РСФСР Кен Куйлары министрствосуна чакырып, республиканы културасына, искусствосуна къыйын салганын ордене, майдала

КЕРМЮЧ

Суратларында - дунияга кез къарамы

Бу кюнде Будайлыны Солемени «Пленэр» деген эчи сурат кермюч ачылганды. Ол, аны 65-жыллык юбилейине аталып, КъМР-ни Искусстволарыны музейинде бардырылады.

Солемени бек фахмулу, ариу ниетли адамныча таныйбыз. Аны ючюн болур суратларында да бир сейр, тамашалыкъ нур жарыкъ ургъанча кърюнгени да. Чыгъармаларыны ол шартлары суратчыла бултура, ай, терек аны ишлеринде эчи хат бла жазылдыла.

Будай улуи, бирси художникерибизинча, профессионал шолгасы жокъду. Алай ол кеси кеси тынчында жашартып, жакрын ала шархара Юш тельнона бла студентини фестивалына къатышды. Төпсөү кыуум андан комош майдалны келтирди. Ызы бла Къабарты - Малксарчы жыр эм төпсөү ансамбли Театрланы ансамблине эм хорланы битеу, союз фестивалына барды. Андан а биринчи жери алай къайтады. Аны андан сора тыш къыралла сакълангандыла. Нечасандан къар къагъзында, бизни төпсөүге барганыранчы сора! 1965 жылда къырал ансамбльни экиге бөлбедиле. Хар аладан айрылдыла, төпсөүчюле бла музыкантла «Къабарты» аты коллектив къурылдыла. Аны баш балетмейстери Г. Галлерин, балетмейстер-реперитору уа Улбашланы Мутай боладыла. Анга жангы сахна жийиме тигип, жаш тельо да келди. Ала таматаланы жолу бла баргъандыла. Мутай ардак коллективге кеп жылыны башчылык этериди, кеп уста төпсөүчюлени да өздөрлюгенди. Алардан ансамбльни бусагъа адалгы художество башчысы Игорь Атабев.

Ансамбльни арт жылдада жетишмилери белгилдиле, мен а бу бытадына аны къуураглан жылларында къыйын, алай жакъ жолуну къосондан айтырга илгенди. Жаланды къошарыгъым: кеп болмай «Къабардык» миллет төпсөүчюлени айныуга этген къошуумлуиу ючюн «Национальное достояние» деген сыйлы ат берилгенди.

Билал КАШИРОВ, РСФСР-ни САЙЫРТИ.

СУРАТДА: Ордада сол жанында Улбашланы Мутай.

Будайлыны Солемен, Жантудуаны Елизавета бла Кюмчеланы Рап.

Чыгъармачылыгында пейзажланы сейриклерин, эчиклерин къатпал чертпей тургандыла. Была, кертиси бла да, къайсыбызны келбюозге да жетгенди. Аланы жарыкълыктары, мистикалыклары тынгысыз кез бла къарганынча ачыкъланды. Аны алайжыны литературовед Кюмчеланы Раиса да белгилегенди.

Экспозицияга алтмышдан артыкъ сурат киргенди. Солеменге иштерини юсюнен сорганыбызда, ол аны къалай жазып башлаганын аныламамын, ахырында неге келгилеринде да билмейме бир - бирлери а тошомде кереме, алай ардак келбюосун, унутуп къооп, башха торлю этип да къома, дегенди. Ол суратчыны чыгъармачылык изилмериди. Ала жетишмиле болгъандыны уа къараучула кермючча шагъат болгандыла.

ЖАНГОРЗАЛЫНЫ НАЖАБАТ. Суратны автор алгъанды.

Билем бериле

Сабийлени школгъа хазырлау бла къалмай, саулукъларына да къайгырадыла

Шолгасууны бешинчи номерли гимназиясынын тырныда дери билим берген бөлүмю (ол алгын «Золушка» деген сабий сад болуп турганды) бу шахарда бек эртегили учурдениди. Ол 75 жыл мындан алгъа ачылганды эди. Андан бери уа сабийлени юйретуге мында ишленге улуу къыйын салып келгенди. Бизни корреспондентибиз бөлүмюне заводчуни Малкарукъланы Фатима бла ушакъ бардырганды.

«Бөлүмюгөз бла шагырей этесиз эди. Бирге ол башха мекамда ишлеп турганды, 1991 жылда эки корпусну кыууру болушгандан сора уа бери кечгенди. Бизни школгъа дери билим берген бөлүмюбюз бизни ортада орнагъанын бек игиди. Мында шендо жети кыуум барды. Алауга уа экижыллыкълардан башлап жетижыллыкъларда дер сабийчикле жюриюдиле. Репонтубуз боладыла, сегизинчи кыууму анарча онгубуз да болуп, 200 жер ишлериди.

«Окытуу-юйретуу ишигиз а къалай барды? Бизни былай учурдениладан, баш мурагъыбыз сабийлени школгъа хазырлауу не жана бла тынгылы, кыуурулуу бардырыду. Болсада, биз кеп жылдан бери ишлеп келген программа бегирек гитчечкелени саулукъларын игилендируге бурулууду. Юйретуочюле анга кере билмилерин өздоргөндиле, сабийлеге бла саулуккуну коюленирген процедураларды бардырыдыла, дивенчикле жарашдырып, алада жазуула этдиле. Жарсыгъа, исси суну болмагъаныны хатасындан, бир кыууму жылдан бери бексейини биз бла саунабыз ишлейти туралды. Эчи уа фиксираловат болупчу кабинетибиз да жокъду. Анда штахта кирген врачыбыз бла медсестраларыбыз бар эдиле. Торленуле кесирин, айкай да, сезимдер къыймайдыла.

«Бизни бөлүмде алай торленуле уа хазырмысыз? «Бизни анга хар затыбыз да, аны бла бирге уа бийик квалификациялы педагог кадрлары да бардыла. Келбюосу сабуналары биз ишлеуде улуу сандарулар болгъандыла. Коллективте аз-аздан жийиле, этип тынгылы ишчи къыуумга айланганды. Ол а шендого болууду проблемаланы кетериуде бурулууду.

«Юйретуочюлени кесиринден айта, Светлана Афагашованы, Вера Савинованы, Улбашланы

спорт-саулуккуну коюлеу жумушларга да хазырлачуубуз.

Айкай да, сейр сол заманы кыуурача бизни амалларыбыз бардыла. Мында анкетирование бардырып, сабийлени сейирлерин билип, Културга ойдун, Сабийлени бла жаш тельно творчестволу арастанда специальниладан да кружокла бардырып, алада жазуула этдиле. Жарсыгъа, исси суну болмагъаныны хатасындан, бир кыууму жылдан бери бексейини биз бла саунабыз ишлейти туралды. Эчи уа фиксираловат болупчу кабинетибиз да жокъду. Анда штахта кирген врачыбыз бла медсестраларыбыз бар эдиле. Торленуле кесирин, айкай да, сезимдер къыймайдыла.

«Бизни бөлүмде алай торленуле уа хазырмысыз? «Бизни анга хар затыбыз да, аны бла бирге уа бийик квалификациялы педагог кадрлары да бардыла. Келбюосу сабуналары биз ишлеуде улуу сандарулар болгъандыла. Коллективте аз-аздан жийиле, этип тынгылы ишчи къыуумга айланганды. Ол а шендого болууду проблемаланы кетериуде бурулууду.

«Юйретуочюлени кесиринден айта, Светлана Афагашованы, Вера Савинованы, Улбашланы

Фестиваль

Бу кюнде, Россиеини, Къабарты - Малксарыны да Културга министрстволары кыурап, Зарамук Кардангушени аты бла адылганы халк жырларыны республика фестивалы бардырылганды. Ары, ркюн аришүүлөрдө, адала кезиричле келип, фахмуларын къргозгөткенди.

БУРУНГУЛУ ЖЫРЛА Халккыны аузундагыла

Белгилисинча, халк жырчы Зарамук Кардангушев битеу жашауун халккыны фольклор байлыгын тинтуге, маданиятын сакълуга эм адыбиятын айнытууга аслам къыйын салганды. Ленини окуу шаарчыкында билим алгандан сора, ол Москвада ГИТИС - ге киргенди. Андан кыйтайт, республикада биринчи Къабарты театры ачылуу тира къатышканды. Чыгъармачылыгыны бек жетишилми кезуону уа Къабарты - Малксары Илму - изилем институтунда ишлене жыланы сарарга болууду. Зарамук кесини да жыр айтырга бла музыка инструментаде согъарга фахмулу болганыны себепинден унутула барганы чыгъармаларыны бек биноклюкда да эшитире онг табды.

Фестивальны Кардангушевини фахмусун унутмай сакъланган Хасамби Шумахов акапелла халк жыр бла ачканды. Сора «Кавказ» жыр ансамблини солисттери да чыгъаргандыла сарарга. Сексен жылы толган Мурид Шогороз а елген тегиине жоралангандан бурунгу халк жырны айтан кезуондо кез жашларны тийимгаланы да эслегененди.

Макъамдаа жырлада, козюндеча, халккы бети, таркы сакъланды. «Стамбулга элтен жокъ» деген чыгарма да къабартыны халккы ансамбли елген улапараны юсюнденди. Анда таркы болууду. Зарамук жырлары, къыйналыктары бирден къргозгөткенди. Сейр ариудан кырганы Жантупула

СЪЕЗД

Сейрлик багыу амал

КъМР-ни Башчысында Сабийни эркиниклерини жаны бла омубдесини башчысы болуп, «Родуга» республикалы социалдо - реабилитация араны баш враччыны орунбасары Асанланы Лейла РФ - ни субъект-пелюиме республика эркиниклерини жаны бла улгономоченныйлерини сегизинчи съездине къатышкандыла.

Съезде азынбалыкъ болмагъан сабийлени амалыкъчыладан кыруулау амалла сюзюлгөнениле Федералныи законлагъа торленуле хазырлай туралды. «Алай каландан законну игиленириу бла шендою осал халны игире торлендириллик тойлобыз. Бек биринчи сабийни кырууу атасы аанасы болуурга керекди. Школ деурелерде сора школчулагъа кружокла кыуурауа борчулууду», дегенди Светлана Огузова.

Сабийлени окуудан баш заманларына «Орпенюк» патерде эчи уа семизер жораланганды. Анда акылыбал бек болмагъаныны солугууга эм саулукъларын игилендируге эркиниклерини кесиринден айтылганды.

Бизни республикадан делегация «Родуга» арада ипотерия амал бла къызылганыранларынын презвятият этип къргозгөткенди.

Школ пени атада кен сайын айлангандыра черебралынын паралитичен къыйналган сабийлеге бек болушанды.

«Радуганы» понилени кереклисиа тутарга ат орунлары Школ деурелерде къатышканыны ипотерияны сейирлири улу болганды.

КъАЛАБЕКЛЯНЫ НАЖАБАТ.

БАЙСЫЛАНЫ Марзаят.

Алапа тынгыларга жийилганды, Кырал концерт залга кире келгенди, Кардангушени юсюнден материалла бла, ол санда аны кырал саулугары эм ол жарашканы миллет жырлары, максамаланы жыйымдыкълары бла шагырейлериге онг тапхандыла.

Кыуучада КъМР-ни култура министри Руслан Фироз, жырчыла, фестивалыны кыуураганыла да ырызатылганды, аланы сыйлы грамотала, Кардангушени жырларыны дисклери эм киттаплары бла сауыгъланды.

Кледен, хурметли къартага дери эдиле.

Халк жырлары бла максамаланы байрамда кесирини фахмулары Борис Шхакумов, Мария Ахобекова, Амирхан Бербеков, Ислам Шихомаев, Асипт Бижиев эм бир-олю да сынагандыла. Союзга чыкканынаны жыл салларды да белгилерден - ала бек гитчечкеленди.

«Менде ала халк жырларыны кыуураганды. Бизни бөлүмде алай торленуле уа хазырмысыз? «Бизни анга хар затыбыз да, аны бла бирге уа бийик квалификациялы педагог кадрлары да бардыла. Келбюосу сабуналары биз ишлеуде улуу сандарулар болгъандыла. Коллективте аз-аздан жийиле, этип тынгылы ишчи къыуумга айланганды. Ол а шендого болууду проблемаланы кетериуде бурулууду.

«Юйретуочюлени кесиринден айта, Светлана Афагашованы, Вера Савинованы, Улбашланы

спорт-саулуккуну коюлеу жумушларга да хазырлачуубуз.

Айкай да, сейр сол заманы кыуурача бизни амалларыбыз бардыла. Мында анкетирование бардырып, сабийлени сейирлерин билип, Културга ойдун, Сабийлени бла жаш тельно творчестволу арастанда специальниладан да кружокла бардырып, алада жазуула этдиле. Жарсыгъа, исси суну болмагъаныны хатасындан, бир кыууму жылдан бери бексейини биз бла саунабыз ишлейти туралды. Эчи уа фиксираловат болупчу кабинетибиз да жокъду. Анда штахта кирген врачыбыз бла медсестраларыбыз бар эдиле. Торленуле кесирин, айкай да, сезимдер къыймайдыла.

«Бизни бөлүмде алай торленуле уа хазырмысыз? «Бизни анга хар затыбыз да, аны бла бирге уа бийик квалификациялы педагог кадрлары да бардыла. Келбюосу сабуналары биз ишлеуде улуу сандарулар болгъандыла. Коллективте аз-аздан жийиле, этип тынгылы ишчи къыуумга айланганды. Ол а шендого болууду проблемаланы кетериуде бурулууду.

«Юйретуочюлени кесиринден айта, Светлана Афагашованы, Вера Савинованы, Улбашланы

ПРОЕКТ

Элге келген врачча - миллион сом

Къабарты-Малкъарда «Земский доктор» деген федеральный программаны жашууда бардыруу а сынау жыйышдыра барды.

Элде ишлерге сойген жаш докторла гранттагы тийишли да болгондыра. Барча - миллионерге Элбрус послыада да бардыра.

2012 жылда РФ-ни Президентини башламчылыгы бла саясыйлыгын программа жаш специаллисте элге сойлоп келирча этиуге бурулуду. Республикада узак районларында, элдеринде медицина кадрланы жетишмегенден чырмаулагы тобон турганды.

Ма аны себепли КМР-ни Башчысы Саулуук саклау эм курортна министрствого бу программагы тирки кытышырга боорганды. Арсен Каночов аны юсюнден «КМР-ни Башчысына соруу бер» деген телеберууда билдиргенди. Бююкюнде эм амбулаторияда бла болгонча, анда 136 врач иш да табып, бир миллион сом өлчөмдө алагы бөлүнгөн ырыскыга да жашуу журт болуулары илгеринде эдиле. Ол ахтары у республика

специалистлерге 100 мингишр сомла кыошанды.

Элбрус послыканы болгонча ишлерге Эфендиланы Сабина озган жаша келгенди. Анга кызыл берген ахчыда неге кыоратырганын юйордө сабий тургандан сора анылаганды. «Баш чеми бла мен чеми жашуу журтубуга жоктуу. Ата-анабызды

юйеринде турабыз». Энди уа бизни не юй, не фатар сатып аларгыра онугубуз барды» - дегенди Сабина.

Тебердиланы Зайнада а алгыа элде ишлерге интернатураны бошагандан сора келирге сойгенди. Алькыа «Земский доктор» программасы ол кезинде жашуу бардырмалый эди. Элбрус послы

када уа медицина кадрла бек керек болгондыра. Ма ол заманда Зайнада алайла ишлеп, адамлагы ботон бергире хайыр келтиргини анылаганды. Аны оюмуна кере, пациентини хурметлери бла ышануулары улуу маганын тутуды. Андан сора уа, элде ишлеп врачны аламат профессионал болурчаны эни онгыра бардыла. Грант алар ючюн кыагытарын да жарашдырганды жаш специалист.

Курданыны Аксана - саягылыгын болгончаны баш врачы-Республиканы Башчысына бу федеральный проектин жашауда бардырууга энци эс бурганын ючюн ыразылыгын билдиргенди.

«Саулай алып айтханды, бу программа элде медицина кадрла жаны бла кытыгыкны проблемасын кетериге себепли эткенди. Жаш врачча да ол бек хайырлыгы. Не доскай, ишлеп башлаган специалистге практикадан сынауну магынасы болмаганына улугуу», - деп чертенди багыу учуредганынын баш врачы.

Бизни корр.

ФОРУМ

Табийгатны сакларга юйретуу

Нальчикде «Нальчикни жаш телиосу 2012-2015 жылда» шахар целевой программаны эм Табийгатын кыоруулуну жылынын чеклеринде, шахар округну администрациясыны жаш телиосу эм жамауат биригуулеини башта жаны бла бөлүмө кыоруучулуге «Жашил алам-2013» атлы форум бардырылганды. Аны баш мураты гражданданы экология культурагарын айнытуу, шахмулу жаша адамланы излем иш бла корюшуге келгендирин эди.

Анга битен да беш шолкучу кыа-тотхандыла, ала ишлерин экологияны эм табийгатын саклау бла байланы проблемалагы жорулагандыла. Окуучуна келерини проектилеринде ага-аланы, табийгаты байлыкканы саклауну оюсонди айтдыла. Андан сора да, ала Къабарты-Малкъарда жашаган халкканы турмушларыны ачыклаган суратла бла видеороликке хазыргандыла.

Конкурс комиссияны келечи-

си, Энци халда кыоруулуну табийгаты объектлени дирекциясыны башчысы Руспан Павков форум тийишли даражада бардырылганын, былай ишле эсе келген телионо табийгатын саклауга сейрин эсдорюрге себеплик этгенлерин белгилегенди, деп билдиргенди КМР-ни Табийгатын байлыкканы эмда экология министрствосуну пресс-службасындан.

ХАБИВУЛЛАХЛАНЫ Зульфийя.

Футбол

«Логоваз» - республиканы чемпиону

Алгыраакылада футболдан республиканы бийик лигасын чемпионатыны баш туру болганды. Анда чемпион ат ючюн «Логоваз» бла «Баксан» команда ла заочный халда корюшгенди. «Чегем-2» команда бла ойноганды, «Баксан» а Черектен «Къабарты» команда бла табышкенди. Логовазчыла, баксанчыла да бу матчыла бир чарнак кериюмдө бла жетгенди. Бабугентчиеле бир очкога кыборек болса да, чемпион титулу алыр очон, алгага жангыз да хорлам керек эди.

Алай бла «Логоваз», чегемилени 5:1 оюн бла кытып, республиканы чемпиону болганды. Голланы Османланы Къазим,

командагы мындан арысында да ахчы кериюмдө болдуруларын тежегенди. Чемпионаттагы «Логоваз» тохсансынын жылдан кыа-тып башлаганды. Хар оюн кезуде бабугентчи алычаны санына кире тургандыны, 2000 жылда уа биринчи жерни да алгандыла. Очюн жылыны ойнамай тургандан сора, ала биягы чемпион аты кыоруулагандыла, Моксаланы Азамат а бийик экинчи кере эмги чабуул эттигочө саналганды. Эришилени 34 туруну ичинде ол 82 гол урганды.

КЪУЖОНЛАНЫ Эммира. Черек району администрациясыны пресс-службасы.

АСКЕР КЪОЛ ТЮЮШ

Эндрейланы Асланга - доммакъ майдал

Кып болмай Саратов областын Энгельс шахарында акыбалакканы арысында «Российни жашлыкыга аталган кубугу» - 2013» деген аскер тойшудын халкыла аралы эришуле бардырылганды. Ол сериште бети республиканы Бабуент элини кадет школ - интернатын окуучуу Эндрейланы Аслан да кытышанды.

Тойбушунда кыарууларын сымаргы Россияни бар регионларын да бла жуукты тыш кыралдан 400-ден аспам спортчу келген эдиле. Аланы салгыранды Россияни, Европаны, дунянын биринчиликтеринде эм башха халкыла аралы эришуледе жорулаганы да болгондыла.

Эндрейланы Аслан Россияни жыйымдык командасынын санында 70 килограмм аурудукка чыкканды. Жерлешиби рингге бек көрө чыгып, жангызда биринде хорлатханды. Алай бла финалда ючюнчө жерге тийишли болганды.

Аслан он жылдан бери Гергиляны Хусейни кыолунда жаруу эти келди. Жаш бусуга-ата тогузунчу класса окууду, регионла аралы эм битерусой эришууден кет саугасы барды.

Бизни корр.

Баш редактору орунбасары КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан

Table with contact information for the newspaper's editorial and administrative staff, including phone numbers and email addresses.

blncacny

Чынтты докторгъа ыразылыкъ

Кып болмай «Заман» газетни редакциясы Акс-Сургууну ветераны Аппапланы Курманбийни кызы Фатта селешип, республиканы болгончы врачы Кочмезланы Зухурага (Чаналаны кызыга) бек ыразы болганын айтты. Ала газетни юсю бла ысыра этерибизни тилегенди. «Мен асыра кыаруусудан, кече-кюн да терлегенлей, келгемини сыгып алырча болгонлай турганма.

Манга башха врач багычуу эди, алай бу жол Зухурага тошом да, ол манга болшуду. Аны билмиллигини, тирлигини, адамлыкканын гым да суктантырганды. Чынтты докторча тынгысыз жоректиди, тюз неилди, халлды.

Ол кыруу мени оюму туюлду. Мени бла бирге Хасаниядан бир тишыруу жата эди. Аны аяклары кейбон бек кыйналып келген эди. Ол Зухураны бек тынына, анга кыарыгына да асыра ыразы болгандан: «Мен куордага турама», - дей эди. «Алай врачларыгыс кеп болса эдиле, ауруула, саусуула да азырак болуп эдиле. Сая турусун, эки эмюрлө болсун!» - дегенди Фатта.

Басмага ТЕКУЛЛАНЫ Хауа хазыралганды.

Хаж кылып кыайтханын ийманлары ботон кючленеди

- Назир, бийик хаж кылып кыоруусуз бардырылганымыды?

Быйыл Къабарты-Малкъардан ючюздөн аспам адам хаж кылып кыайтханды. Аладан 176-сы «Мамырылыкъ» деген жаңдууусуу фондуну башчысы Ахматланы Назирни таматалыгында атынаган эдиле. Бу кыайты жоюуусуула, Ушуга тыбыз да аны юсюнденди.

Лары кыаты болады. Кыонак юйледе, орамлада адамла бир илери бла тобушедиле, ушакъ бардырадыла, мекжитде бирге намаз этгенди, шахарны артуугуна сейирогенди. Битен бу затланы хайрындан тошоендиле адамла муслиман дунянын бирлигине.

- Мен башчылыкъ этген кыаууну юсюнден айтханды, хаж кылууну битен терлерин да тийишчиликта таматалганды. Адамла ыразы болуп кыайтхандыла, ала буй сыйлы жоюучулукка сынаган кыыйлыкканы Аллах сууагыха жазар деп ышанам.

Быйыл бизни кыауумда барганынлары арасында жаш адамла, улгайгандыла да бар эдиле. Жолда кыыйлыкканы бирчаны кыоруулганды да болмаза, алай жаш адамла таматалагы билелик этип, барыбыз да юйлерибизге жыйылганды.

«Хаж жууктулга-ахлулга да ююлгоду...» - Муслиманланы, алыкха хаж кыылмаган эсе да, ол ислам динни юлюсюндө. Тегерекдегиле диннге адам кесин кыала жюрюктенге неге багыа биченди. Аны эседе тутуп, хар атламында себюнеге да сакъ болугура, саулай муслиман жамауатын алында жууплыгыны эсверге керексе.

Хар замандача, биргебизге врач да барганды - Сулейман Хасанчов. Аны борчу барыбыздан да улугу эди - хажны терлерин таматмауу бла бирге адамланы саукулларына да кыз-кыулаккы болады.

Былгада газетни юсю бла Къабарты-Малкъарда хажга хазырануу комитетте ыразылыкканы айтыракъ эдим. Биринчи кюрдөн башлап, юйлерибизге кыайтханын болушугу сынап турганды. Аспамлы информация органла, жамауат эм дин организацияла жаны бла министрствону келечини докучуу хажуусуз этгени ючюн, ысыра этерик эдим.

Ол а хажиге ботонда магы-аналанды. Бизни ата-бабаларыбыз заманында Меккага барып кыайтхан адамга хурмет улугу эди, не соруу бла да алагы келгенди.

Хаж замандача, биргебизге врач да барганды - Сулейман Хасанчов. Аны борчу барыбыздан да улугу эди - хажны терлерин таматмауу бла бирге адамланы саукулларына да кыз-кыулаккы болады.

«Хаж кылып хар муслиманманга да Алахдан берилген бичорчу. Алай ол дагы эм ислам дунянын бирлигин керюугтен жумуш да болуру? - Хай, торлю-торлю тилдеде селешген, бек торюнорили, келери бирге ушамган миллиондо арыкъ адамла бир жерде керсет, ма ол заманда аныгыла се не жашауунда тюз жолу сайлаганыгы. Хаж кылып кыайтханыны ийман-

«Бизни окуучуларыбызга не айттыркы эдинг? - Алах бизге бююрган жорулканы барысын да тийишлиликта толтурса, жалаңда ол заманда кытуулыккыбыз шендо жамауатын кыйнаган, жарыкхан затладан. Динден кыорукъ утгыла, анга итинге эм; биреуню айтханына тынгал динни юсюнден оюм этген терси. Кесииге окуугуз, билим алыгыз, ма алай аны гыларлыккы исламдан кыорукъ утгыла, анга итинге керек болганын. Мухаммат фыйгамбар, Аллахны саламы анга болсун, буйла айтханды: «Жалаңда кылол, сэво бла да башканы ачытмаган адамды муслиман».

Ушаккы ТИКАЛАНЫ Фатима бардырганды.

РЕЙТИНГ

Путин битен дуняда да сэво бек этген кыарал башчыгы

Западыда мамырылыкъ ючюн кюрдөн политиканы араларын рейтингде Россияни президентини Владимир Путини аты эм бийик жердеди. Журнал Forbes айтханыча, ол битен дуняда да сэво бек тынгыла билген политикди. Сэво ючюн, озыган Владимир Путин ол жаны бла «доммаккы»

тийишли болган эди. «Россияни президентини Владимир Путин бусугагыда айтхан адамланы араларында битен дуняда да, «Forbes»-ни вертеу сыгыла бла, бек даражалыгы саналды. Путини жыллыккы политик озыган жылдагы лидери, кол-

легасы Барак Обаманы озганды («-чы жердеди»). КИД-ни председатели Си Цзинь-а ючюнчө жердеди», - деп, айттыла изданыны сайтында. Аладан сора уа Римни Папасы Францис, «ОП»-ни канцлерин Ангела Меркель бардыла.

Интернет.

КМР-ни прокуратурасында

Эсеп жюротюуде жангылычлыкъ болурга жарамайды

Бу ююнде Къабарты-Малкъарны прокуратурасында бардырылган кенгешде Россияни МВД-сыны Нальчикде Управленийсында право статистика бөлүмю жылы башында бергизиле ишине кыаралганды. Нальчикде иш ишлени Управленийсында, «Прохладнын», «Баксанский» районла аралы бөлүмдө, Россияни Урван, Лежон райончыла бөлүмдөрчине, Нальчик, Прохладны, Баксан шахарларыны оюучуу, бир наркотикке кыажуу федеральный служба КМР-де Управленийсыны национальгын атлары бладыла.

Аны бла да кыайт жый оюучу кылуучуу назам жаны бла жамауат тартылганды.

Андан сора да, право статистика сферада документлени биринчи кере эсепте алыугу надорулук этигенде, республиканы право назамны саклаууу органдарына тобегем кемчиликени ююсердин сэв ачык

Анда эсепте алыу - регистрация эти назамны жалы тинтиптер законна 311 бузуклыкъ этилгени тохашдырганды. Ачыктыланган шартла бла байланы КМР-де иш ишлени министрине 4 эсертигу этилгенди, төрт эсертигу жибериленди. Аладан ючюсю Россияни Следствие комитетини КМР-де Следствие управленийсыны оюучуу, бир наркотикке кыажуу федеральный служба КМР-де Управленийсыны национальгын атлары бладыла.

Андан сора да, право статистика сферада документлени биринчи кере эсепте алыугу надорулук этигенде, республиканы право назамны саклаууу органдарына тобегем кемчиликени ююсердин сэв ачык

Андан сора да, право статистика сферада документлени биринчи кере эсепте алыугу надорулук этигенде, республиканы право назамны саклаууу органдарына тобегем кемчиликени ююсердин сэв ачык

Басмага ТЕЙМОЛАНЫ Мухадим хазыралганды.

Advertisement for the newspaper's subscription and contact information, including phone numbers and email addresses.